

İmalat sanayiinde sipariş alarmı

İstanbul Sanayi Odası'nın PMI verilerini inceleyen Finansal Veri Analizi şirketi Finera, üretim ve yeni siparişler alarm verirken, girdi maliyetlerinde artışın sürdüğüne dikkat çekti. Üretim sadece gıda ve ana metal sanayinde artış gösterirken, giyim ve deride şiddetli daralma gözlemlendi. Yeni siparişler gıdada artarken, kara ve deniz taşıtlarında toparlanma dikkat çekiyor.

DENİZLİ SANAYİ ODASI BAŞKANI SELİM KASAPOĞLU:

Sanayicinin mücadele alanı giderek daralıyor

DSO Yönetim Kurulu Başkanı Selim Kasapoğlu, sanayicinin beklentisinin kurun rekabet gücünü koruyacak seviyeye erişmesi olduğunu söyledi. Kasapoğlu bu şartlarda sanayicinin mücadele alanının daraldığını kaydetti.

Denizli Sanayi Odası (DSO) Meclisi 2025 Yılı Mart Ayı Olağan Toplantısı'nda konuşan DSO Yönetim Kurulu Başkanı Selim Kasapoğlu, sanayici için oyun alanının her geçen gün daraldığına işaret ederek, "Sağlıklı bir büyüme ve sürdürülebilir refah için üretimi destekleyen politikaların acil olarak uygulanması gerekiyor" dedi. Kasapoğlu, DSO'nun yürütücülüğü üstlendiği Model Fabrika ile sanayicilerin hibe ve teşviklerden daha fazla yararlanmasını sağlama hedefiyle çalışmalarına başlayan DSO-HİT Danışmanlık Ofisi hakkında da önemli açıklamalarda bulundu, "DSO-HİT ile sanayicimiz teşvik danışmanlığında artık yalnız değil" diye konuştu.

"Beklentimiz kurun rekabet gücünü koruyacak seviyede olması"

Kasapoğlu konuşmasında, T.C. Merkez Bankası'nın döviz kredilerinde sıkılaşma adımı, Şubat ayı sektörel enflasyon beklentileri, kapasite kullanım oranları veri-

leri, PMI Endeksleri ve Türkiye 2025 yılı Ocak ayı istihdam istatistiklerini de ele aldı. Denizli ziyaretinde sanayicinin taleplerini TCMB Başkanı Fatih Karahan'a ilettiklerini belirten Kasapoğlu, "Rekabetçi kur politikası ve döviz kurlarının enflasyonla paralel seyretmesi gerektiğini, ihracat bedelleri çerçevesinde değişiklik beklentilerimizi, finansmana erişimin kolaylaştırılması ve reeskont kredisi kullanımı ile ilgili düşüncelerimizi ilettik. Bunun üzerine ihracat bedellerinde yeni bir adım atıldı. İhracat bedellerinin TCMB'ye satış yükümlülüğü, 28 Şubat'ta bankalara gönderilen yazıdan edinilen bilgiye göre yüzde 30'dan yüzde 25'e düşürüldü. Bu gelişme en azından taleplerimizin dikkate alındığını bizlere gösteriyor. Öte yandan yabancı para kredileri için artış sınırı aylık yüzde 1'den yüzde 0,5'e düşürüldü. İstisna tutulan kredilerin kapsamı daraltıldı. Bu durum sanayicilerimiz açısından negatif bir pencere açıyor. Bu gelişmeler doğrultusunda tekrar vurgulamak isterim

ki; maliyetleri artan, karlılıkları azalan, mevcudu ve rekabet gücünü korumakta güçlük çeken sanayicilerimizin beklentisi kurun rekabet gücünü koruyacak seviyede olmasıdır" dedi.

"Enflasyonla topyekûn bir mücadeleyi savunuyoruz"

Merkez Bankası'nın Şubat Ayı enflasyon raporuna göre, 12 ay sonrası yıllık enflasyon beklentisinin piyasa katılımcıları için yüzde 25,3, reel sektör için yüzde 41,9 seviyesine gerilerken, hane halkı beklentisinin ise 6 ay sonra ilk defa yükselişe geçtiğini ve yüzde 59,2'ye çıktığını belirtti Kasapoğlu, "Beklentilerin yüksek kalmasının en önemli nedenlerinden biri, geçmiş enflasyonun ve fiyatlama davranışlarının henüz yeterince kırılmaması. Son enflasyon raporunda enflasyon hedefi yüzde 21'den yüzde 24'e yükseltildi. 3 puanlık bu revizenin 1,7 puanı, enflasyon tahmininin yaklaşık 2 katı artırılan fiyatlardan kaynaklanmış görünüyor. Biz enflasyonla mü-

"Sanayicimiz teşvik danışmanlığında yalnız değil"

Konuşmasında, sanayicilerin teşvikler, hibeler ve desteklerden daha fazla faydalanması gerektiğini vurgulayan Başkan Kasapoğlu, Denizli Sanayi Odası bünyesinde faaliyetlerine başlayan DSO-HİT (Hibe, İnovasyon, Teşvik) Danışmanlık Ofisi ile sanayicilere bu kaynaklardan yararlanmaları için rehberlik edeceklerini belirtti. Kasapoğlu, Meslek Komitelerinin bu süreçte önemli bir rol üstlendiğini belirterek, Meslek Komitesi toplantılarının sanayicilerin kendi sektörlerindeki sorunlarını dile getirmesi, yeni DSO hizmetlerinin duyurulması ve meslek gruplarına aracılık işlevi açısından önemini vurguladı. Toplantıların düzenli olarak yapılması hususuna da değinen Kasapoğlu, sanayicilerin sorunlarının çözümü ve destek mekanizmalarının aktarılması açısından Meslek Komitelerinin kritik olduğunu kaydetti.

cadeleyi destekliyor, bu mücadelenin tüm taraflarla birlikte sürdürülmesi gerektiğini savunuyoruz" diye konuştu.

"İşgücü arzı ile piyasa talebi arasındaki uyumsuzluk derinleşiyor"

Mesleki Eğitim ile ilgili Oda olarak çalışmalara devam ettiklerini **İstanbul Sanayi Odası** ile 'Mesleki Eğitim İşbirliği Protokolü'nde son aşamaya gelindiğini belirten Kasapoğlu, eğitim konusuna da ayrı bir parantez açtı. Eğitim politikalarımızın işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun şekilde yeniden tasarlanması gerektiğini belirten Kasapoğlu, "Mevcut sistem, mezunların istihdam edilmesini garanti etmeyen bölümleri desteklemeye, sonuç olarak diplomalı işsizler sorununu giderek büyümeye devam ediyor. İşgücü arzı ile piyasa talebi arasındaki uyumsuzluk giderek derinleşiyor" ifadelerine yer verdi. ● **DENİZLİ**

ISO Türkiye İmalat PMI şubatta yükseldi

ISO Türkiye İmalat PMI anketinin Şubat 2025 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre, ocak ayında 48 olan manşet PMI, şubatta hafif bir artışla 48.3 düzeyinde gerçekleşti.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), şubatta 48,3'e yükseldi.

ISO Türkiye İmalat PMI anketinin Şubat 2025 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocak ayında 48 olan manşet PMI, şubatta hafif bir artışla 48,3 düzeyinde gerçekleşti ancak 50 eşik değerinin altında kalarak faaliyet koşullarında ilk çeyrek ortası itibarıyla yavaşlamaya işaret etti. Sektörün faaliyet koşulları Nisan 2024'ten bu yana daralma bölgesinde yer aldı.

Rapora göre, anket katılımcıları, şubat ayında talep koşullarının zayıf olduğunu bildirirken, bu durum üretim ve yeni siparişlerde ivme kaybının devam etmesine yol açtı. Yeni siparişlerde üst üste 20. ay gerçekleşen yavaşlama, ocak ayına göre hafiflemesine rağmen yine belirgin düzeyde kaydedildi. Dış talep koşullarında da zayıflama gözlemlendi ve yeni ihracat siparişlerinde 2024 Ekim'den bu yana en sert bozulma yaşandı.

Firmaların girdi ve nihai ürün stoklarında düşüş gözlemlendi

Şubat ayında yeni siparişlerde olduğu gibi üretimde de yavaşlama gözlemlendi. Son veriyle birlikte yavaşlama

eğilimi 11. aya ulaşırken, son düşüş ılımlı düzeyde ve bir önceki aya göre daha hafif seyretti. Yeni siparişlerin yetersizliği, şubatta imalatçıların istihdam ve satın alma faaliyetlerini azaltmalarına yol açtı. Her iki kalemdede düşüş ocak ayına göre daha belirgin gerçekleşti.

Firmaların girdi ve nihai ürün stoklarında da düşüş gözlemlendi. Girdi maliyetleri enflasyonu, şubat ayında üst üste üçüncü kez ivme kazandı. Güçlü gerçekleşen bu artış, anket katılımcılarına göre ham madde ve personel maliyetlerindeki yükselişin yanı sıra Türk lirasındaki zayıflıktan kaynaklandı. Artan girdi maliyetlerine bağlı olarak nihai ürün fiyatlarındaki artış da hızlandı ve enflasyon son beş ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Tedarikçilerin teslimat süreleri şubat ayında da ılımlı artış sergiledi. Firmalar, yaşanan gecikmeleri

fiyat artışlarına ve jeopolitik sorunlara bağladı.

Talepteki zayıf seyre bağlı olarak, şubat ayında üretim artışı sadece iki sektörde sınırlı kaldı. Üretimin Mayıs 2023'ten bu yana ilk kez artış gösterdiği ana metal **sanayi**, gıda ürünleri ile büyüme bölgesinde yer aldı. Üretimde en belirgin yavaşlama yine tekstil sektöründe kaydedildi.

En güçlü istihdam artışı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti

İstihdamı artıran sektör sayısı ocak ayında 2 iken şubatta 3'e yükselerek hafif çapta iyileşme kaydetti. En güçlü istihdam artışı, personel sayısının iki aylık düşüşün ardından güçlü şekilde toparlandığı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. Tekstil ürünleri ise genel olarak devam eden zorluklara paralel olarak istihdamını en hızlı azaltan sektör oldu.

Gıda imalatçıları, yeni siparişlerde ve üretim gereksinimlerinde görülen artışlara bağlı olarak satın alma faaliyetlerini genişletti. Bununla birlikte, satın alma hacmindeki iyileşme yalnızca bu sektörle sınırlı kaldı. Metalik olmayan mineral ürünlerde ise girdi alımları düşüş eğilimine son vererek yatay seyretti.

Girdilere yönelik talebin sınırlı olması, anket kapsamında takip edilen on sektörün yarısında tedarikçilerin teslimat sürelerinin kısalmasını sağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu yüksek seyretti ve on sektörden altısında ivme kazandı. En keskin yükseliş, enflasyonun 18 aylık zirveye ulaştığı ağaç ve kağıt ürünlerinde gerçekleşti.

Girdi fiyatlarındaki en yavaş artış ise metalik olmayan mineral ürünlerde görüldü. Satış fiyatlarında da en hızlı ve en yavaş artışlar yine bu

9 sektörde yeni siparişler düştü

ISO Türkiye Sektörel PMI Şubat 2025 raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 9'unun yeni siparişleri şubat ayında düşüş kaydetti. Bu eğilimin tek istisnası, son beş ayın dördünde büyüme sergileyen gıda ürünleri oldu. En keskin düşüşler giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde gerçekleşti. İhracat tarafında ise toplam yeni siparişlere nazaran hafif daha olumlu bir tablo ortaya çıktı. Üç sektörün yeni ihracat siparişlerinde genişleme gözlemlendi. En güçlü artış, ağaç ve kağıt ürünlerinde yaşandı.

iki sektörde kaydedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da rapor kapsamında izlenen altı sektörde artış gösterdi.

Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalat sektörünün 2025'in başlarında ivme kazanmakta zorlanmaya devam ettiğini ve firmaların şubat ayında yeni sipariş alma konusunda ek güçlüklerle karşılaştığını belirtti.

Bu doğrultuda imalatçıların istihdamı artırma ya da yeni malzeme alımına kaynak ayırma konusunda isteksiz davrandığını kaydeden Harker, "Hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının daha hızlı yükselmesi, enflasyona bağlantılı sorunların devam ettiğini gösterdi. Bu durum, firmaların yakın vadede yeni iş almalarını daha zor hale getirebilir." ifadelerini kullandı.